

1599. 11 October. — „In domo inhabitationis domini Florentii de Bellemonte canonici Eykensis.”

Henricus van Eynatten, not. publ., legt aan den officiaal van Luik Joannes Dullardus de verklaringen over der getuigen in zake Winthuysen contra Scheyffarts, uit kracht van een commissoriaal-brief van genoemden officiaal, in dato 1599 den 20 September, waarbij hem gelast werd om overal de »valetudinarii” en andere getuigen die verbleven in plaatsen waar de pest heerschte, te gaan opzoeken om hun getuigenissen af te nemen. — Volgt de gemelde lastbrief en daarna de punten, 109 in getal, voorgesteld door W. Scheyffarts, waarop verklaringen werden geëischt. — Volgt verder de verklaring van Willem van Odenhoven, afgelegd te Maeseyck, op 11 October 1599 in het huis van Florentius de Bellemonte, kanonik te Maeseyck: Getuige was 46 jaar oud. De dochter der zuster van 's getuigen vrouw was met Mattheus Winthuysen, broeder van den impetrant, gehuwd, de zuster zijns vaders was de moeder van den opponent Willem Scheyffarts, hij, getuige, verbleef te Maeseyck, waar de pest toen heerschte; hij kende mr. Joannes van Edinghen als zijn bloedverwant, geboren te *Weert*, wiens vader Willem van Edinghen was en wiens moeder, Agnes van Odenhoven, zijne tante was. Hij had van Edinghen als kanonik te Thorn gekend, deze had vroeger een proces over een kanonikaat te Thorn met D. Lampsonius, door hem 200 daalders te schenken, uit den weg geruimd; hij had gehoord dat de opponent Willem Scheyffarts vóór zijne clericatuur van het kanonikaat was voorzien. Van een doodslag, aan Winthuysen ten laste gelegd, wist hij alleen dat nu eens deze, dan weër zekere Jan Leenen werd beticht en dat deze laatste de schuld op zich had genomen. Winthuisen was wel in den kerkelijken ban geweest, maar geabsolveerd. Verder had hij gehoord dat van Eedinghen eigenlijk de vruchten trok van het kanonikaat en Scheyffarts slechts 100 daalders, dit had hem zekere Petrus van Hempstenrade van *Bree* gezegd.

Op de punten, voorgesteld door den impetrant van Winthuisen, antwoordde hij o. a., dat hij gehoord hoe Joannes van Edinghen 1588 gehuwd was met Anna, de onwettige dochter van Godfried van Odenhoven, kanonik van Thorn, en com van voornoemden Joannes, namelijk een broeder zijner moeder. De pastoor van *Ophoven* Mathias Gielen had

hen gezegd dat hij in de kerk van *Ubach* een altaar had, welks vruchten hij echter niet genoot, maar de zoon van Joannes van Edinghen.

Port. 20. D. VI, n°. 1 en 2.

N°. 85.

1599. 11 October. — In oppido Sittardiensi.

Getuigenis inzake Winthuysen contra Scheyffarts, van Henricus Volquyns, kanonik te Thorn, maar te *Sittard* verblijvende wegens de pest. Hij is 61 jaren oud en zoon van Rutger Volquyns en Sibilla Thilmans.

Port. 20. D. VI, n°. 3.

N°. 86.

1599. 12 October. — In Thoren.

Getuigenis van Gosuinus Eustachii, kapellaan der collegiale kerk van Thorn, zoon van Eustachius a Fine en Catharina, priester, oud 34 jaar, in zake Winthuysen contra Scheyffarts.

Port. 20. D. VI, n°. 6.

N°. 87.

1599. 12 October. — Datum Nederitter.

Getuigenis van Mattheus Itterius, pastoor der parochiale kerk van *Nederitter*, zoon van Joannes ab Itter en Gertrudis (?) Schous, oud 67 of 68 jaar, in zake Winthuysen contra Scheyffarts.

Port. 20, D. VI, n°. 4.

N°. 88.

1599. 12 October. — In pago de Neeritter.

Getuigenis van Jhr. Willem van Kessenich, zoon van Willem en Margareta Leeck, 59 jaar oud, en van zijn broeder Waleram, kanonik te Thorn, oud 53 jaar, in zake Winthuysen contra Scheyffarts (1).

Port. 20. D. VI, n°. 3 en 5.

(1) Margareta van Bremp, genaamd Leeck of Lieck, was dochter van Steven van Leeck te Opitter en later te Doenrade en van N. van Dobbelseyn van Doenrade. Zie Jos. Habets, *Geschiedenis der leenen van Valkenburg*, p. 359.

N°. 621.

1594. 9 Januari.

Testament van Hendrika van Meerssen te Grathem. Zij schenkt hare geheele nalatenschap aan Johan en Agatha van Pellicaen, beide kinderen harer dochter Regina van Kessel, die het vruchtgebruik daarvan zal hebben, haar leven lang.

Arch. van Wetzlar, n°. 12.

N°. 622.

15 .

Voorwaarden van verkoop van den dwangmolen te Grathem, bestaande uit twee gewervens, het eene voor eenen korenmolen, het ander voor een slagmolen, behoord hebbende aan jufvrouw Margareta van Edingen, weduwe van wijlen Hendrik a Carlo, en nu overgaande in bezit van Hendrik van Bocholt, scholtis te *Weert*. Deze molen was belast met 1 malder 2 vat en nog eens 8 malder rogge aan het kapittel van Thorn, aan St. Johans-altaar in de stiftskerk te Thorn 4 malder rog, aan de kerk van *Wessem* 2 malder rog, alle Wessemer maat en aan de abdis van Thorn een keur en de gewone cijusen. De verkoop had plaats ten gevolge van een proces tegen de weduwe van Edingen.

Ongedagteekend afschrift. Port. 17.

N°. 623.

1618. 23 Juni. — Actum in Neer pridie divi Joannis Baptistae.

Andreas Driessens, pastoor te *Neer*, verklaart dat hij voor veertig jaren pastoor is geweest te *Wessem* en dat de pastoors dier plaats ten allen tijde de kleine tienden der parochie *Grathem* hebben getrokken, dat hij in 1576 en eenige jaren later ook die tiende heeft genoten, bestaande in eenige malders koren, naar gelang der opbrengst, vier deelen in de vlastiende, vier deelen in de lammertiende en eenige rookhoenders (pulli decimales). Deze werden op de vier hooge feestdagen van het jaar uitbetaald. De pastoor van *Neer* gaf deze declaratie op verzoek van zijn opvolger te *Wessem*, Joannes Hessius.

Afschrift op papier, in de pastorie te *Wessem*.

Meier: Johannes Jacob Haes. Schepenen: Reyner Severs, Jan Krenkens, Marten Smeets, Dirrick van gen Eygen en Jacob Ver-cuylen.

Origineel. -- Zegel van de schepenbank een weinig versleten.

Nº. 631.

1681. 21 Januari.

Jan Frans van Oudenhoven en Peter Ernst van Lom verkoopen aan Leonard van Bergh S. Th. L. en prior van het convent van *O. L. Vrouwe Haeg* te Weert, de hoeve genaamd *Claeshof* » met huys, gaerde, schuere, jachte, visserye enz., groot twintig bunders en een half, en daar be-neffens oock seeckere tiende daeraen gehoorende, onder Grathem gelegen vulgo genaamd *Claestiede*". Dit alles voor de som van 2200 rijksdaalders.

Arch. van Wetzlar, n°. 134, p. 88.

Nº. 632. (1)

1691. 10 Juli. — Gegeven binnen onse stadt Ruremonde de Xe Juli 1691.

Jonkheer Willem Albert de Ivorra doet, met toestemming zijner echtgenootte Isabella Catharina van Baexen, afstand in handen van Philips Frans van Varick, erfburggraaf van Brussel, heer van Boon-dael, Huysingen enz., kanselier van Gelderland, stadhouder der leenen van dit vorstendom en voorzitter van den raad van Gelderland, 4 van 4½ morgen akkerland, gelegen en behoorende tot den hof *aengen Aupoel* te *Leuth*, leenroerig van Gelderland, te weten, 2 morgen gelegen naast het erf van Dirrik Nelissen en dat van Jan Roost, genaamd Ensenbroeck; 1½ morgen land, gelegen naast dat van voornoemden Dirrik en dat der onmondige kinderen van Dirrik Roost genaamd Ensenbroeck; 1 morgen gelegen naast het erf der kinderen van Dirrik Ensenbroeck; nog ¼ bunder van eene weide gelegen naast het goel van Jan Roost en dat van Goossen Mullers. Daarna verzochten ge-melde echtgenooten aan de leenmannen van Gelderland opnieuw met deze landerijen beleend te worden, hetgeen hun toegestaan werd. Deze nieuwe beleening werd door Koning Karel II bij dezen brief goedgekeurd en bekrachtigd.

(1) De nummers 632, 633 en 634 zijn niet eigendom van het Rijksarchief, maar zijn in bezit van den heer notaris Dumoulin te Maastricht.

N°. 653.

1776. In Augustus.

In eene ongedagteekende supliek aan den aartsdiaken van Kempenland van den pastoor Hollen te Wessem tegen den pastoor Engels te Grathem, wordt het volgende vermeld: Quod ecclesia de Grathem sit filialis ecclesiae de Wessem et quod pastor de Wessem sit patronus pastoralis de Grathem, festoque corporis Christi per se vel alium concionari soleat in ecclesia ibidem; quod pastor de Wessem subministrat pro duobus tertiis ornamenta ad celebrationem missae, aliaque ad reparationem navis ecclesiae de Grathem et campanae bannalis necessaria; quodque ex sua parte decimarum de Grathem olim tantum solverit pastori de Grathem viginti maldera siliginis et septem paria, ast quod per sententiam 4 Nov. 1679 ab archidiacono latam, condemnatus sit pro augmento congruae, annue solvere decem maldera siliginis.

Kerkarchief te Wessem.

N°. 654.

1776. 30 Juli.

De pastoor van Grathem Paulus Engels verklaart dat zijne parochie, alhoewel maar 500 communicanten tellende, zeer uitgestrekt en het inkomen van den pastoor zeer karig is. De twee derde gedeelten der tiende van dit dorp behooren aan den pastoor van *Wessem*, als »pastor primitivus ecclesiae filialis de Grathem». Het ander derde gedeelte behoort half aan den baron de la Marck en half aan de reguliere kanoniken van O. L. Vrouw Ten Haeghe te *Weert*. Engels smeekt den aartsdiaken van Kempenland van zorg te dragen dat deze decimatoren mogen voorzien in een beter bestaan van den pastoor van Grathem.

Archief van Wetzlar, n°. 134, p. 81.

N°. 655.

1780.

Verpachting van *Velterhof*, te *Oeler* onder Thorn, aan Mathys Raetsen.

Port. 13.

N°. 908.

1769. 12 December.

Bul van Paus Clemens XIV over het jubilé en stukken over de publicatie dezer bul in het land van Thorn.

Port. 12.

N°. 909.

1769. le 28 Décembre.

Mandement van den prins-bisschop van Luik, Charles d'Oultremont, goedkeurende het reglement over de uitroeiing van dieven en landloopers in de landen van *Thorn*, *Kessenich*, *Weert*, *Nederweert* en *Wessem*.

Liste des édits et ordonnances du pays de Liège, p. 336.

N°. 910.

1770. 8 Maart.

De abdis klaagt bij den Keizer over onwettige handelingen van het kapittel in zake van benoemingen bij de Thornsche schepenbank.

Port. 17.

N°. 911.

1775. 11 December. — De abdis van Thorn gedooft dat het schepengerecht voortaan in zijne beslissingen de algemeene rechten des Rijks zal volgen.

Von Gottes gnaden wir Francisca Christina Pfaltzgräfin bey Rhein, des heiligen Römischen Reichs Fürstin und Abdisin deren Keyserlichen frey-weltlichen Stifftern Essen und Thorn, in Beyern, zu Gulich, Cleve und Berg Hertzoginn, Fürstin zu Moers, gräfin zu Veldenz, Sponheim, der Marck und Ravensberg, Frau zu Ravenstein, Breisig, Relinghausen, Huckard, Ubach und Neeroeteren, etc., etc.

Demnach bey uns schon mehrmahlen dahin unterthänigst angestanden worden, gestalten wir gnädigst zu erklären geruhen möchten, dass bey unsern Haupt- und Schöffengericht zu Thorn *in judicando*, soo viel die welt- und bos temporale Sachen betrifft, auff die Statuta archidiaconalia

N°. 1434.

1798. 6 November. — An VII. 16 Brumaire.

Besluit van de Centrale Administratie te *Maastricht*, inhoudende dat er geen reden bestaat om te beraadslagen over de petitie door Beckers van *Heythuysen* voor van den Schoor, vader (den 23 Fructidor an VI — 9 September 1793 — geregistreerd), en dat het beslag aanstonds op de goederen van Louis van den Schoor (den vader) zal worden gelegd wegens de emigratie van zijn zoon J. N. van den Schoor.

Registre des arrêtés de l'Adm. Centr. 3¹⁴. fol. 146 verso. Registre Indicateur X, n°. 1266.

N°. 1435.

1798. 23 November. — An VII. 3 Frimaire.

Arrêté van het Directoire Exécutif te *Parijs*, bepalende dat de naam van Jacques Norbert van den Schoor definitief is gehandhaafd op de lijst der emigranten en zijne goederen verbeurd verklaard.

Registre aux lois et arrêtés (du Gouvernement) VI. fol. 194. Registre Indicateur XI, n°. 1107.

N°. 1436.

1798. 3 December. — An VII. 13 Frimaire.

Besluit der Centrale Administratie, dat er aan Lemoussu, commissaris van het gouvernement bij het canton *Maeseyck*, voor het transport enz. der klokken van het canton en van de gemeente *Maeseyck*, alsmede der cantons *Echt* en *Weert* naar het depot te *Maeseyck* mandaten van betaling zouden worden verstrekt.

Registre des arrêtés de l'Adm. Centr. 3²¹. fol. 146 verso. Registre Indicateur XV, n°. 939.

N°. 1437.

1798. 16 December. — An VII. 26 Frimaire.

Besluit van de Centrale Administratie te *Maastricht*, waarbij l°. den directeur der domeinen gelast wordt om een specialen commissaris te benoemen

voor een onderzoek naar al hetgeen kan toebehoord hebben aan Jacques Norbert van den Schoor; 2°. aan de municipaliteit van de canton^s *Roermond*, *Heythuysen* en *Maeseyck* gelast wordt opgaven daarvan te doen aan de Centrale Administratie; 3°. de gendarmen, politiebeambten en gerechtelijke politie gerequireerd worden genoemden J. N. van den Schoor te doen arresteeren, in geval hij het grondgebied der Republiek mocht betreden. De hulp aller goede burgers wordt ingeroepen en er aan herinnerd dat degene welke een emigrant aanbrengt en aanhoudt, na de uitvoering van het vonnis, 100 francs ontvangt.

Registre des arrêtés de l'Adm. Centr. 3¹⁵⁰. fol. 23. Registre Indicateur XI, n°. 1107.

N°. 1438.

1798. 28 December. — An VII. 8 Nivôse.

Verkoop van eene hoeve, genaamd *Tewenhoff* of *Prezenshoff*, gelegen te *Baexem*, bestaande in eene woning voor den pachter, veestallen, schuren, schaapskooi en bakkerij, dienende tot exploitatie van en bestaande uit:

1°. de woning van den pachter met veestallen, schuur en schaapskooi, vormend eene beslotene plaats, gebouwd van baksteen en bedekt met pannen en de bakkerij insgelijks van baksteen, groot alles te zamen ongeveer 100 roeden;

2°. item, omstreeks 10 bunders akkergrond, er onder begrepen de moestuin, doorsneden van den publieken weg, grenzende aan de erven van de hoeve genaamd *Abenhof*, de heide en den weg van *Baexem* naar *Weert*;

3°. item, omstreeks 5 bunders, genaamd het *Hingers*, grenzende aan de erven van de hoeve *Abenhof*, eene heide van deze hier beschrevene hoeve, een bosch hakhout, behoorende aan de pachthoeve en den publieken weg;

4°. item, omstreeks een bunder heide, grenzende aan een pijnbosch, en van twee zijden aan de erven van deze hoeve;

5°. item, ongeveer twee bunders hakhout, zoowel elzen, eiken als berken, grenzende aan den publieken weg, een pijnbosch van een bewoner van *Grathem*, de heide en de erven dezer hier beschrevene hoeve;

6°. item, ongeveer 5 bunders zoo kreupel- en hakhout als heide,